

A Református Egyházak Világközösségének (REV) csatlakozása a megigazulásról szóló közös nyilatkozathoz

Preambulum

1. Az elmúlt évek során örvendetes mértékben közeledtek az álláspontok a megigazulástan tekintetében. Több éves elkötelezett párbeszéd eredményeképpen 1999-ben a Lutheránus Világszövetség és a Katolikus Egyház aláírta a Közös nyilatkozat a megigazulásról (*Joint Declaration on the Doctrine of Justification* – JDDJ, a továbbiakban: Közös nyilatkozat) című dokumentumot. Ez a megállapodás – amelynek tárgya a reformáció korában még az egyházszakadást megalapozó egyik központi téma volt – olyan mérföldkő, amelynek elérését mi is örömmel fogadjuk. 2006-ban a Metodista Világtanács és annak tagegyházai is megerősítették alapvető tanbeli egyetértésüket a megigazulás tanának a Közös nyilatkozatban megfogalmazott tanításával. A Református Egyházak Világközössége – hosszas megfontolások után, illetve külön figyelmet fordítva a megigazulás és az igazságosság közötti összefüggésekre – ezennel örömmel tesz eleget a meghívásnak, hogy csatlakozzon a megigazulásról szóló Közös Nyilatkozathoz. A reformátusok számára a hit által, kegyelemből való megigazulás az evangélium egyik központi tanítása.

2. Megerősítjük tanbeli egyetértésünket a megigazulás tana kapcsán megfogalmazott közös kijelentésekkel (lásd Közös nyilatkozat 14-18., 19., 22., 25., 28., 31., 34., 37. bekezdése). Közös örömünkre szolgál, hogy a megigazulás tanát illető történelmi tanbeli különbözőségek többé már nem választanak el bennünket, és úgy tekintünk erre a pillanatra, mint az önvizsgálat, a megtérés és az egymás iránti új elköteleződés alkalmára, amely a megújult egység kifejezése és elősegíti közös bizonyágtételünket a béke és az igazságosság mellett. Az „*ecclesia reformata, semper reformanda secundum verbum Dei*” református alapelvehez tartva magunkat fogadjuk azt az új valóságot, amelyet ez a közös megállapodás ígéretesen feltár. Azt reméljük, hogy nem csupán megerősítjük, hanem egyszersmind gazdagítjuk és ki is terjesztjük a konszenzus már meglévő szintjét.

Elfogadjuk a különbségeket is megjelenítő konszenzus modelljét, illetve azt a nyitottságot, sokszínűséget és a teológiai nyelv gazdagságát, amelyet ez lehetővé tesz. Elfogadjuk azokat a szövegrészeket, amelyekben az evangélikusok és a római katolikusok kifejtik tanbeli hagyományaikat a konszenzus fényében (20-21., 23-24., 26-27., 29-30., 32-33., 35-36., 38-39. bekezdés), és úgy véljük, ezek az eltérő hangsúlyok nem adnak elégséges okot arra, hogy megosztottságot okozzanak bármelyik fél és a reformátusok között.

Az alábbiakban hozzátesszük a saját hangsúlyainkat a korábban mások által közöltekhez. Számítunk rá, hogy lesznek olyan területek, amelyek további párbeszédet és pontosítást igényelnek majd. Elismerjük annak fontosságát, hogy az ökumenikus párbeszéd folytatása során meghallgassuk egymást, és együtt figyeljünk a Szentírásra.

3. Hosszú és érdekes múltra tekint vissza a megigazulásról folytatott párbeszéd a református, az evangélikus és a katolikus közösségek között. Valójában figyelemre méltó mértékű konszenzus jut kifejezésre a megigazulás tanának alapigazságáiban már az 1541-es regensburgi egyezségben

(5. cikkely, *De iustificatione*).¹ Kálvin nagy örömmel fogadta ezt a megegyezést (lásd Kálvin Farelnak írott, 1541. május 11-én kelt levele). Ugyanakkor a hitvallások körüli küzdelmek miatt az erőfeszítések hiábavalónak bizonyultak, és a megállapodás több mint 450 éven keresztül szinte teljes feledésbe merült.

Halljuk a konszenzust, és egyetértünk azzal

4. Egyetértünk azzal a közös kijelentéssel, hogy a megigazulás a Szentháromság Isten műve. Az evangélium üzenete, hogy Isten megbékéltette magával világot a Fiú és a Szentlélek által. Krisztus emberré létele, halála és feltámadása a megigazulás alapja és feltétele. A megigazulás azt jelenti, hogy Krisztus maga vált számunkra „igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá” (1Kor 1,30). Református értelmezés szerint mind a megigazulás, mind a megszentelődés, melyek egymástól elválaszthatatlanok, a Krisztussal való egységből fakad.

Amikor a Szentlélek által, az Ige és a sákramentumok közvetítésével, egységre jutunk Vele, részesülünk üdvözítő igazságából. Egyedül kegyelemből, a Krisztus üdvözítő művébe vetett hit által, és nem bármiféle saját érdemünk alapján, fogad el minket Isten. Krisztusban a Szentlélek megújítja szívünket, miközben képessé tesz minket azokra a jó cselekedetekre, amelyeket Isten rendelt számunkra, hogy azokban járjunk. (15. pont)

5. Azzal is egyetértünk, hogy Isten Krisztusban minden embert üdvösségre hív. Amikor hitben ezt az üdvösséget kapjuk, egyedül Krisztus által, hit által (*sola fide*) igazulunk meg. A hit Isten ajándéka a Szentlélek által. A Szentlélek a hívők közösségében, az Ige és a sákramentumok által a hívőket életüknek arra a megújulására vezeti, amelyet Isten az örök életben teljesít ki. (16. pont)

6. Egyetértünk továbbá, hogy a megigazulás üzenete különleges módon vezet el bennünket a bibliai tanúságtétel szívéhez. Isten Krisztusban véghezvitt üdvözítő cselekedete alapján a megigazulás azt üzeni számunkra, „hogy mi bűnösök egyedül Isten megbocsátó és újjáteremtő irgalmasságának köszönhetjük új életünket, amelyet csak ajándékba kaphatunk és hitben elfogadhatunk, de soha – semmilyen formában – kiérdemelni nem tudunk.” (17. pont)

7. Mind a katolikusokkal, mind az evangélikusokkal egyetértünk abban, hogy a megigazulásról szóló tanítás központi helyet foglal el a keresztyén hit lényegi tanításai között. Elengedhetetlen kritériuma a tanításnak és gyakorlatnak az egyház életében. (18. pont)

¹ Az 5. cikkelyben (*De iustificatione*) a következőt jelentik ki katolikus, evangélikus és református teológusok (Contarini, Eck, Gropper, Melancthon, Bucer, Kálvin):

„Ez azonban csak abban az esetben történik meg bárkivel is, ha ezzel egy időben a szerelem is átjárja, amely meggyógyítja az akaratot, hogy a meggyógyított elkezdhesse betölteni a törvényt, ahogy Szent Ágoston is mondta [De spir. et lit., 9,15]. Az élő hit tehát olyan, amely alkalmazza a kegyelmet Krisztusban, azzal a hittel, hogy a Krisztusban található igazság ahhoz ingyen hozzátartozik, és ugyanakkor részesül a Szentlélek és a szeretet ígéretében. Ezért tehát a hit, amely valóban megigazít, olyan hit, amely hit által cselekvő [Gal 5:6]. Ettől függetlenül továbbra is igaz, hogy ez által a hit által igazulunk meg [azaz elfogad minket és megbékél velünk az Isten], amennyiben magába foglalja a kegyelmet és igazságosságot, amelyben Krisztuson keresztül és az ő érdeméből részesülünk, nem pedig az igazságosság Krisztusban nekünk adatott méltósága vagy tökéletessége.”

Különösen is értékeljük a Közös nyilatkozat egyes megállapításait

8. Értékeljük, hogy a Közös nyilatkozat elismeri, hogy nincs hatalmunk a magunk megmentésére, képtelenek vagyunk magunktól Istenhez fordulni az üdvösségért, és az általunk ismert szabadság nem szabadság az üdvösségre. Az Isten kegyelmére adott válaszuk maga is Isten bennünk munkálkodó kegyelme. Amit Krisztus beteljesített az ő megváltó engedelmességével (*extra nos*), az mutatkozik meg és jut érvényre bennünk (*in nobis*) a Szentlélek által, különösen Isten Igéjén, valamint a keresztség és az úrvacsora sákramentumán keresztül. Senki sem válaszolhat Isten hívására Isten előzetes kegyelmi munkálkodása nélkül. (19-21. bekezdés)

9. Értékeljük annak az elismerését, hogy a bűn vétkekességhez és rabszolgasághoz vezet; következésképpen Isten kegyelme bűnbocsánatot és szabadítást jelent számunkra. Isten megbocsátása feloldoz minket a bűnös állapotunk alól (megigazulás), Isten megszabadítása pedig lerombolja a bűn leigázó hatalmát azért, hogy hitünk szeretet által munkálkodjon (megszentelődés). A reformáció tanítása szerint a Krisztussal való egyesülés a forrása mindkét megváltó ajándéknak. A megszentelődés nem azt jelenti, hogy az életben elérhetnénk a tökéletességet. Elismerjük, hogy folyamatos küzdelemben élünk, ami abból fakad, hogy valaki egyszerre megigazult és bűnös is. Ennek ellenére hisszük, hogy a Krisztussal való egyesülésben napról napra és egyre inkább az ő képére formálódunk és növekszünk a kegyelemben. A református felfogás szerint a Krisztusban hit által való részesedésünk által tulajdonítja nekünk Isten az ő megváltó igazságát (megigazulás), és részesülünk az új élet ajándékában (megszentelődés), hogy Isten szeretetének eszközeivé váljunk. (22-24. bekezdés)

10. Értékeljük annak világos megfogalmazását, hogy a bűnösök kegyelemből, hit által igazulnak meg (Ef. 2,8), és hogy a hit szeretet által munkálkodik. A megigazulás forrása és alapja a kegyelem, míg befogadásának eszköze a hit. A keresztyén élet egésze Isten ígéreteiben bízó élet. Az ilyen hit nem létezhet az Isten iránti szeretet és reménység nélkül. A Krisztussal való egyesülés a hitben együtt jár mind a kegyelem általi megigazulással, mind a megszenteléssel vagy a kegyelemben való növekedéssel. „Ez a hit a szeretet által munkálkodik; ezért nem maradhat a keresztyén ember cselekedetek nélkül.” A cselekedetek nélküli hit halott (Jak 2,17). Az Isten és a felebarátok iránti szeretet tehát elválaszthatatlan a hittől. „De minden, ami az emberben a hit szabad ajándékát megelőzi vagy követi, a megigazulásnak nem alapja és nem kiérdemlője.” A kegyelemből való részesedés az élet megújulásához vezet. (25-27. bekezdés)

11. Szintén nagyra értékeljük annak őszinte felismerését, hogy a megigazulásunk ellenére továbbra is életre szóló küzdelmet folytatunk az Istennel való ellenségeskedésünkkel szemben, amelyért folyamatosan bűnbánatot kell tartanunk, és naponta bűnbocsánatért imádkozni a Miatyánk szavaival. Ez a küzdelem ugyanakkor nem választ el minket az Istentől Krisztusban. Életünk végéig rászorulunk Isten kegyelmére az Ige és a sákramentumok által. A kegyelem soha nem válik birtokunkká. (28-30. bekezdés)

A reformátusokként sajátos hangsúlyokat és kiegészítő megállapításokat hozunk magunkkal

12. A reformátusok egyetértenek azzal a határozott meggyőződéssel, hogy a törvény Krisztusban teljeseedik be, és az nem az „üdvösségre vezető egyik út” számunkra. A törvény felfedi előttünk a bűnünket, és arra indít bennünket, hogy Isten könyörületét keressük Krisztusban. Ugyanakkor a

mi értelmezésünk szerint a Krisztusban való élet zsinórmértéke továbbra is Krisztus tanítása és példája marad (aki betöltötte a törvényt). Ebből következik, hogy a reformátusok fenntartják, hogy Isten parancsolatai érvényesek maradnak a hívő ember életében is. Ez a törvény iránymutató szerepe, amelyet a „törvény harmadik hasznának” is neveznek. A református felfogás szerint ez a törvény elsődleges szerepe, amely fontosabb a másik kettőnél: a törvény politikai hasznánál (a társadalmi élet színterén jelentkező bűnök visszaszorításánál), illetve a pedagógiai hasznánál, amely bűnünket leleplezi. „A törvényt és az evangéliumot” nem állítjuk éles ellentétbe egymással, hanem kapcsolatukat abban látjuk, hogy mindkettő Isten kegyelmében gyökerezik. A törvény és az evangélium kapcsolatának értelmezésében az a református hangsúly nyilvánul meg, ami az egy kegyelmi szövetség részeként a folytonosságot (nem pedig az ellentétet) hangsúlyozza az Ó- és az Újszövetség között. A reformátusok számára a *sola scriptura* egyben *tota scriptura* is. Mind a törvény, mind az evangélium Isten ajándéka a számunkra. A törvény Isten kegyes útmutatása az életünk számára. A református érzékenység a törvény iránt összhangban van a 19. zsoltár kijelentéseivel: „Az Úr törvénye tökéletes, felüdíti a lelket. Az Úr intő szava határozott, bölcsé teszi az együgyűt. Az Úr rendelkezései helyesek, megörvendeztetik a szívet. Az Úr parancsolata világos, ragyogóvá teszi a szemet.” Az élet megújulása (megszentelődés), amely a megigazulással együtt jár, megerősít minket abban, hogy (még teljesebben) hálaadással és Isten iránti boldog engedelmségben éljünk. Ez Isten kegyelmének életünkben munkálkodó ajándéka. Bízhatunk abban, hogy az a jó munka, amelyet Isten kezdett el bennünk, a jövőben beteljesedik. „Az örök élet kegyelme Isten gyermekeinek könyörületből Jézus Krisztus által ígértetett.” (31-33. bekezdés)

13. Megerősítjük az itt megfogalmazott bizonyágtételt Isten ígéreteinek abszolút megbízhatóságáról. Tanúságot teszünk amellett, hogy „megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása” (Róm 11,29). Isten szövetsége Izraellel töretlen, és a Krisztusban való hit által ránk is kiterjed. A hit ajándéka az üdvösség bizonyosságát adja számunkra. A bizonyosság nélküli hit hiányos vagy zavaros lenne. E bizonyosság alapja nem saját magunkban található – legyen az a hitünk, cselekedeteink vagy a Szentlélek bizonyítékai –, hanem Isten ígéreteiben. Istenünk hűséges Isten, aki korszakokon át fenntartja szövetségét Isten népével. Isten kiválasztó kegyelme, amely Izrael népében munkálkodott, most bennünk is munkálkodik Krisztus által. A bizonyosságért Krisztusra, valamint Isten benne beteljesített ígéreteire tekintünk. Ha kétség, kísértés vagy aggodalom gyötör bennünket, nem magunkra, hanem Krisztusra tekintünk. A reformátusok számára az üdvösség bizonyossága szorosan összefügg a kiválasztás tanával. Az isteni kiválasztás egyedül Isten kiválasztó kegyelmén alapszik. A kiválasztás tanában felismerjük azt az Istent, aki Krisztusban „kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt” (Ef 1,4). Semmink sincs, amit ne úgy kaptunk volna. Még az Isten szavára való válaszadásunk képessége is Isten ajándéka számunkra, akárcsak a hitben való állhatatosságunk. Ez a belátás alázatra és hálára indítja a hívőket, és az üdvösség bizonyosságát adja. Isten hívása és ígéretei bizonyosak. Krisztusban Isten üdvösséget ígért nekünk, és „Isten ígéretének objektív valósága”, amelyet nem tekinthetünk megbízhatatlannak, képezi alapját az üdvösségünk bizonyosságának. (34-36. bekezdés)

14. Nagyra értékeljük a megigazított emberek által végzett jó cselekedetek szerepének árnyalt meghatározását. Tudniillik azt, hogy a cselekedetek a megigazulás gyümölcsei (nem pedig annak gyökerei). A jó cselekedetek Isten kegyelmének a hatását tükrözik bennünk; a szeretet által munkálkodó hitet. Jó cselekedeteket csak az Isten kegyelmére hagyatkozva lehet véghezvinni. A reformátusok itt még hozzátennék, hogy miként értelmeztük a megigazított emberek által végzett jó cselekedetek szerepét. A Második Helvét Hitvallásban (16. fejezet, 6. bekezdés) található egy

magyarázat, amely tisztázza, hogy jó cselekedeteket nem azért kell végeznünk, hogy általuk örök életet érdemljünk, sem nem kérkedésből vagy nyereségvágyból, hanem „Isten dicsőségére, hivatásunk díszére, Isten iránt való hálánk bebizonyítására és felebarátunk hasznára”. Ezzel részletesebben kifejtettük, hogy mi a szerepe a megigazított emberek által végzett jó cselekedeteknek. (37-39. bekezdés)

Hangsúlyozni kívánjuk a megigazulás és az igazságosság között fennálló szoros kapcsolatot

15. Az alábbiakban szeretnénk kifejteni, hogyan látjuk a megigazulás és az igazságosság kapcsolatát. 2001-ben a Katolikus Egyház, a Lutheránus Világszövetség, a Metodista Világtanács és a Református Világszövetség képviselői az Ohio állambeli Columbusban gyűltek össze annak a lehetőségnek a megvitatására, hogy bővítsék a Közös nyilatkozat aláíróinak körét. A tanácskozás során folytatott alapos és konstruktív párbeszéd arra indított minket, reformátusokat, hogy elmélyültebben foglalkozzunk a Közös nyilatkozattal, és elhatároztuk, hogy alaposan megvizsgáljuk a számunkra egyik legfontosabb kérdést: Mi a kapcsolat a megigazulás és az igazságosság között? Az elnevezések hasonlósága arra késztet, hogy végiggondoljuk a két fogalom közötti összefüggést. Az Újszövetségben a görög *dikaioszüné* szó jelöli mindkét fogalmat, amely többféleképpen fordítható, lehet „igazság” vagy „igazságosság” is. Elindítottunk egy regionális szintű párbeszéd-sorozatot, hogy feltárjuk ennek a kapcsolatnak a természetét. A témában folytatott további megbeszéléseink rendkívül termékenynek bizonyultak, és a tanácskozások során született legfontosabb felismeréseket az alábbi néhány bekezdésben szeretnénk megosztani.

16. A reformátusok számára az igazságosság nem csupán a megigazulás etikai megnyilvánulása, egyfajta második lépésként: ehelyett – teológiai értelemben – az már eleve a megigazulással együtt jár. Ezt a meglátást bővebben kifejtettük a Nemzetközi Református-Katolikus Párbeszéd negyedik szakaszát lezáró jelentésben (*Megigazulás és szakramentalitás: A keresztyén közösség, mint az igazságosság munkálója*): „A tény, hogy e két jelentés egyazon szóval leírható, világosan mutatja, hogy alapvető kapcsolat van a kettő között. A hit által megigazított ember arra hivatott, hogy igazságosan cselekedjen. Következésképpen a megigazulás tanára nem tekinthetünk absztrakcióként, elválasztva azt a mai világban tapasztalható igazságtalanságtól, elnyomástól és erőszaktól” (56. bekezdés). A megigazulás egyszerre „igazzá nyilvánító” és „igazzá tevő.” Ez a felismerés állhat annak háttérben, miért ragaszkodott Kálvin János ahhoz, hogy a megigazulás és a megszentelődés elválaszthatatlanok egymástól (*Institutio* III. 2.1.); úgy kell rájuk tekinteni, mint kettős kegyelemre (*duplex gratia*). Elfogadjuk, hogy az az értelmezés, miszerint a megigazulás kinyilvánítása magába foglalja a bűnök bocsánatát és az élet megújulását (Közös nyilatkozat 4.2), ebbe az irányba mutat. Üdvözljük továbbá a 43. bekezdésben felkínált lehetőséget, hogy további tisztázás tárgyává tegyük „a megigazulás és a szociáletika viszonyát”. Az itt következőkben mi, reformátusok megteesszük az első lépést ebben a tekintetben.

17. A reformátusok nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy Isten a legfőbb hatalom, aki az élet teljes egésze felett uralkodik (nem csupán az egyén életének szűkebb értelemben vett vallási vagy spirituális vetületei felett). A zsoltárossal együtt valljuk, hogy az „Úr a föld és ami betölti, a földkerekség és a rajta lakók” (Zsolt 24,1). Isten szövetségre lépett az egész teremtett világgal (1Móz 9,8-12), és Isten kegyelmi szövetségének célja, hogy az „igazzá tétel” az egész világra kiterjedjen – beleértve a politika, a gazdaság és az ökológia területeit is. Istennek a szövetséggel kapcsolatos cselekedetei a megigazulás és az igazságosság cselekedetei. Elismerjük, hogy az

igazságosság (akárcsak a megigazulás) Isten munkálkodása bennünk és közöttünk. Az igazságosság helyes értelmezését elhomályosítják, alkalmazását pedig hátráltatják a bűneink. Isten az, aki elhozza majd az igazságosság beteljesülését. Mi úgy értelmezzük, hogy ennek ellenére mégis elhív minket Isten arra, hogy csatlakozzunk az ő világot átforgató munkájához. Ez a szemlélet a közelmúltban az Accrai Hitvallásban (*Szövetségben az igazságosságért a gazdaságban és az ökológiában*) kapott nagyobb hangsúlyt: „Isten az igazságosság és béke látomására alapozott földi közösséget hívott életre ... Jézus megmutatja, hogy olyan átfogó szövetségről van szó, melyben a szegények és a peremre szorultak a kedvezményezettek, és arra szólít, hogy helyezzük ‘a legkisebbek’ iránti igazságosságot (Mt 25,40) az életközösség középpontjába. Az egész teremtett világ áldásban részesül és tagja ennek a szövetségnek. (Hős 2,18-25)” (20. bekezdés).

18. A jelenlegi aláírók is örömmel fogadták ezt a megközelítést. A Lutheránus Világszövetséggel folytatott legutóbbi párbeszédéről szóló jelentésben (*Közösség: Az egyházlétről*, 56. bekezdés) megerősítettük: „Nem létezik az életnek, illetve az egész teremtett világnak olyan területe, amely ne Jézus Krisztushoz tartozna, aki azért küld mindannyiunkat a világba, hogy Isten Országának jeleként hirdessük és megéljük a megbékélés evangéliumát, közösen szem előtt tartva az igazságosságot, a szabadságot, a békét és a teremtett világ védelmét.” Hasonlóképpen, a Nemzetközi Református-Katolikus Párbeszéd negyedik szakaszát lezáró jelentésben (*Megigazulás és szakramentalitás: A keresztyén közösség mint az igazságosság munkálója*) közösen fogalmaztuk meg: „a hit általi megigazulás és a megszentelődés teológiai tanítása és valósága arra ösztönzi a keresztyén közösséget, hogy az igazságosság nevében cselekedjen. Az igazságosság keresésének parancsa szükségszerűen következik a megigazulásból, illetve az egész egyház szentségre való felszólításából” (79. bekezdés).

19. Bizonyos értelemben a megigazulás és a megszentelődés rendelete az, hogy igazságosságra vezessen. Isten megváltó munkálkodásában „igazságot tesz” az életünkben, a dolgok a helyükre kerülnek. Igaz kapcsolatba von Istennel, és Isten valódi dicsőítésére hív (*solī deo gloria*). Isten valódi imádása konkrétan megmutatkozik a társadalmi igazságosságért folytatott küzdelemben. Ily módon tehát bevonódunk az igazságért való munkálkodásba a tágabb értelemben vett társadalomban. Ahogy Kálvin is megállapította: „a hívők az igazságnak egymásközt való kölcsönös ápolásával komoly tanújelét adják annak, hogy ők tisztelik Istent” (*Kálvin János magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához*; Máté – 12,7).

20. Fenntartjuk azt az állítást, hogy „a megigazulás tanára nem tekinthetünk absztrakcióként, elválasztva azt a mai világban tapasztalható igazságtalanságtól, elnyomástól és erőszaktól” (*Megigazulás és szakramentalitás: A keresztyén közösség mint az igazságosság munkálója*, 56. bekezdés). Jézus üzenetében és tanításaiban a megigazulás központi jelentőségű. A Belhari Hitvallásban megfogalmazódott az a felszólítás, hogy az igazságtalansággal szemben még határozottabban fel kell lépünk. Krisztusban Isten megmutatta, hogy „ő igazságosságot és valódi békét szeretne elhozni az emberek számára... Elutasítunk minden olyan ideológiát, amely legitimálja az igazságtalanság formáit, és minden olyan tanítást, amely nem hajlandó ellenállni az ilyesfajta ideológiának az evangélium nevében” (4. bekezdés).

21. A megigazulás tana központi szerepet tölt be a református gondolkodásban. Kálvin úgy jellemezte azt, mint „a vallás alapjának a sarokkövét” (*Institutio* III.2.1.). Meglátásunk szerint ez a tan lényegi kapcsolatban áll a többi tanítással. Ezért ünnepleljük, hogy ezen a téren egység alakult

ki közöttünk. Hálásak vagyunk, hogy több országban az evangélikus és református egyházak elismerték egymást mint Jézus Krisztus egy Egyházához tartozó egyházat, és teljes szószéki és úrasztali közösségre léptek egymással. Őszintén reméljük, hogy a közeljövőben közelebbi kapcsolatba tudunk kerülni más országok evangélikus egyházaival, illetve a Katolikus Egyházzal és a metodistákkal, a jelen nyilatkozat szellemében, amelyben kinyilvánítjuk a megigazulás tanának közös értelmezését.

Hivatalos közös megállapodás

A jelen nyilatkozatban a Református Egyházak Világközössége megerősíti alapvető tanbeli egyetértését a megigazulás tanának a Közös Nyilatkozatban megfogalmazott tanítása kapcsán, amelyet a Lutheránus Világszövetség és a Katolikus Egyház képviselői 1999. október 31-én aláírtak. 2006. július 23-án a Metodista Világtanács is megerősítette alapvető tanbeli egyetértését.

A Közös nyilatkozat a megigazulás tanáról című dokumentum aláírói közösen üdvözlik a Református Egyházak Világközösségének fenti nyilatkozatát, amellyel az kinyilvánítja és megerősíti a reformátusok egyetértését a konszenzussal a megigazulás tanának alapigazságai kapcsán, ahogy azokat a Közös nyilatkozat megfogalmazza.

A megigazulás tanának alapigazságaiban való egyetértésük alapjára építve a négy aláíró fél elkötelezi magát arra, hogy közösen törekszik a megigazulás tana közös értelmezésének elmélyítésén a teológiai munkában, a tanításban, valamint az igehirdetésben.

A most elért eredményre és elkötelezettségre a négy aláíró fél úgy tekint, mint ami része annak a törekvésüknek, hogy eljussanak a teljes közösségre és közösen tudjanak tanúságot tenni a világ előtt, ami Krisztus akarata minden keresztyén ember számára.

[Mindenben az angol nyelvű eredeti dokumentum a mérvadó](#)